

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sistemski pristop družinam z otrokom s posebnimi potrebami
Course title:	Systemic approach to families with children with special needs

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Psihosocialna pomoč, druga	/	1., 2.	2., 4.
Psychosocial counseling, second	/	1st, 2nd	2nd, 4th

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni / Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			105	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc.dr. Andreja Poljanec

**Jeziki /
Languages:****Predavanja /
Lectures:** Slovensko / Slovenian, Angleško / English**Vaje / Tutorial:** Slovensko / Slovenian, Angleško / English**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**

Pogoj za vključitev v delo je vpis v 1. letnik študija.

Prerequisites:Prerequisite for the subject is the enrollment in the 1st year of master study.**Vsebina:****Content (Syllabus outline):**

<ul style="list-style-type: none"> - Specifičnosti družin z otrokom s posebnimi potrebami - Načini prilagajanja družine na otroka s posebnimi potrebami; odziv na prvo informacijo, postati starš, - Družina z odraščajočim otrokom s posebnimi potrebami; otroštvo in adolescenca, - Učinki rojstva otroka s posebnimi potrebami na: družino kot sistem, na starše, brate/sestre, stare starše, - Vedenje okolja na otrokovo hendikepiranost in subkulture, - Sistemski pristop dela: delo z družino, starši, posameznikom, vključevanje drugih pomembnih socialnih sistemov. 	<ul style="list-style-type: none"> - The specifics of families with children with special needs - Methods of adaptation of a family on a child with special needs; response to the first information, to become a parent, - Family with adolescent children with special needs; childhood and adolescence, - The impact of the birth of a child with special needs on: the family as a system, parents, brothers/sisters, grandparents, - Response from the environment on the child's disability and subcultures, - The systemic approach: working with the family, parents, individuals, involvement of other important social systems.
--	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

<ul style="list-style-type: none"> - Čačinovič-Vogrinič, G., Kopal, L., Mešl, N., Možina, M. (2005). Vzpostavljanje delovnega odnosa in osebnega stika (Zbirka Katalog socialnega dela). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo. - Kačič, M. (2000). Komunikacija, ravnanje in svetovanje v interakciji s slepimi in slabovidnimi. Socialno delo, 39, 6; 421-432. - Možina M, Kramer M. Reka življenja; prikaz modela systemske družinske terapije po Petru Nemetschku. V: Bohak J, Možina M, ur. Dialog. Zbornik prispevkov 1. študijskih dnevov Slovenske krovne zveze za psihoterapijo. Maribor: Slovenska krovna zveza za psihoterapijo, 2002: 56-67. - Možina M, Solarovič J. Systemska psihoterapija je učinkovita in uspešna. V: Bohak J, Možina M, ur. Kaj deluje v psihoterapiji: novejša raziskava njene uspešnosti. Zbornik prispevkov 2. študijskih dnevov Slovenske krovne zveze za psihoterapijo. Maribor: Slovenska krovna zveza za psihoterapijo, 2003: 155- 173. - Možina M. Prispevek systemske psihoterapije k sodobnim tokovom v psihoterapiji. V: Bohak J, Možina M, ur. Sodobni tokovi v psihoterapiji: od patogeneze k salutogenezi. Zbornik prispevkov 4. študijskih dnevov Slovenske krovne zveze za psihoterapijo. Maribor: Slovenska krovna zveza za psihoterapijo, 2005: 8-24. - Seligman, M., Darling, R. B. 1997(). Ordinary families, special children. New York: The Guilford Press. - Zaviršek, D. (2005). Hendikepirane matere - hendikepirani otroci : antropološka perspektiva pri razumevanju družbenih ovir mater in otrok v socialnem varstvu in socialnem delu. Soc. delo, 2005, let. 44, št. 1-2: 3-15.
--

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

V sklopu učne enote študentje pridobijo poglobljeno sistemsko in multidisciplinarno znanje o problematiki družin z otrokom s posebnimi potrebami in še posebej travmami in socialnimi ovirami družine in njihovega otroka s posebnimi potrebami. Ob tem, da se naučijo prepoznati duševne in socialne stiske pri klientih, pridobijo tudi ustrezno znanje o sistemski psihoterapiji, o načelih in procesih reševanja kriz ob prihodu otroka s posebnimi potrebami v družino ter njegovi rehabilitaciji in rehabilitaciji njegovih bližnjih svojcev.

Učna enota prispeva k razvoju naslednjih splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc:

- Sposobnost analize, sinteze in predvidevanja rešitev ter posledic,
- Sposobnost uporabe znanja v praksi in izvirnega, kreativnega reševanja problemov v novih ali neobičajnih kontekstih,
- Sposobnost soustvariti terapevtski odnos, skladen z njihovim psihoterapevtskim pristopom, izvesti ustrezno terapevtsko intervencijo in obvladati ustrezno zaključevanje psihoterapevtskega procesa,
- Sposobnost timsko sodelovati tako s klientskimi sistemi kot strokovnjaki (tudi z eksperti drugih disciplin),
- Nadgrajeno kritično vrednotenje implikacije problemov kulture, rase, spola, seksualnih orientacij za psihoterapijo.

As part of the study unit, students gain an in-depth systemic and multidisciplinary expertise on issues of families with children with special needs and especially about traumas and social obstacles of families and their children with special needs. Students learn to recognize mental and social distress in clients and gain adequate knowledge of systemic psychotherapy, of principles and processes of crisis management at the arrival of a child with special needs in the family and its rehabilitation and the rehabilitation of his immediate relatives.

Learning unit contributes to the development of generic and subject specific competences:

- The ability of critical analysis, synthesis and prediction of solutions and consequences,
- The ability to apply knowledge in practice and the ability of original, creative problem solving in new or unusual contexts,
- Ability to co-construct a therapeutic relationship, consistent with their psychotherapeutic approach, to apply appropriate therapeutic intervention and introduce proper termination of the psychotherapeutic process,
- The ability of teamwork with both clients systems and experts (including experts from other disciplines),
- Advanced critical evaluation of the implications of the problems of culture, race, gender and sexual orientations for psychotherapy.

Predvideni študijski rezultati:

Od študentov se pričakuje, da bodo zmožni:

- Uporabe sistemskega znanja v praksi in izvirnega, kreativnega reševanja problemov v kontekstu družine z otrokom s posebnimi potrebami

Intended learning outcomes:

Students are expected to be able to:

- Use the systemic knowledge in practice and original, creative problem solving in the context of families with children with special needs

- Razumevanja in upoštevanja pri terapevtskem delu vključevati družino in njihovega otroka s posebnimi potrebami v različne podsisteme (družina, šolski sistem, okolje ipd.),
- timsko sodelovati tako s klientskimi sistemi kot strokovnjaki (tudi z eksperti drugih disciplin),
- Reflektirati učinkovitost svojega sistemskega dela ter ga na podlagi rezultatov refleksije izboljševati,
- Izkazovati fleksibilnost in prilagodljivost psihoterapevtskega dela z družino in/ali njegovim otrokom s posebnimi potrebami,
- Zmožnost vzpostavitve delovnega odnosa, skladno z njihovim psihoterapevtskim pristopom,
- Voditi in vzpodbujati psihoterapevtski proces tako pri svojcih kot otroku s posebnimi potrebami v smer želene spremembe oz. dogovorjenih razpletov.

- Understanding and taking into account that the therapeutic work has to include a family and their child with special needs in the various subsystems (family, school system, the environment, etc.)
- The ability of teamwork with both clients systems and experts (including experts from other disciplines),
- Reflect on the effectiveness of their own systemic work and implement improvement based on the reflection's results,
- Demonstrate the flexibility and adaptability of psychotherapeutic work with family and/or its children with special needs,
- Establish a working relationship in accordance with their selected psychotherapeutic approach,
- Conduct and encourage psychotherapeutic process with relatives and a child with special needs in the direction of the desired change or agreed solutions.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

- Predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, male skupine);
- Eksperimentalne vaje, ki temeljijo na izkustvenem učenju (demonstracije, opazovanje, eksperimentiranje z opazovanimi metodami, povratna informacija, refleksija izkušenj).

- Lectures with active participation of students (explanation, discussion, questions, small group);
- Experimental exercises that are based on experiential learning (demonstrations, observation, experimentation with methods of observation, feedback, reflection on experiences).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit	60	Written examination
Poročila iz vaj s komentarjem in interpretacijo.	40	Reports from tutorials with commentary and interpretation.

Ocenjevalna lestvica – skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.		Grading is in accordance with the Faculty's evaluation Ordinance.
---	--	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. POLJANEC, Andreja, KOMPAN ERZAR, Katarina. Love heals memory : (but reversed attachment generates distorted memories of parental love). *International journal of humanities and social science*. [Online ed.], 2016, vol. 6, no. 5, str. 38-44. <http://www.ijhssnet.com/journal/index/3495>. [COBISS.SI-ID 7314010]
2. SIMONIČ, Barbara, POLJANEC, Andreja. Building motherhood in the young mothers' group. *Child care in practice*, ISSN 1476-489X, 2014, vol. 20, no. 3, str. 270-285. <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13575279.2013.875461#U14hCPlv7l8>, doi: 10.1080/13575279.2013.875461. [COBISS.SI-ID 6555482], [SNIP, Scopus do 31. 8. 2017: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 2]
3. SIMONIČ, Barbara, POLJANEC, Andreja, KATONA, Mateja. Alkoholizem kot mehanizem čustvene regulacije v družinskem sistemu in pristop relacijske družinske terapije v procesu okrevanja družine. *Anthropos : časopis za psihologijo in filozofijo ter za sodelovanje humanističnih ved*, ISSN 0587-5161, 2013, letn. 45, št. 3/4, str. 269-283. [COBISS.SI-ID 6450522]
4. POLJANEC, Andreja, SIMONIČ, Barbara. Starševstvo kot prostor razvoja empatije pri otroku. *Bogoslovni vestnik : glasilo Teološke fakultete v Ljubljani*, ISSN 0006-5722. [Tiskana izd.], 2012, letn. 72, št. 1, str. 113-122. [COBISS.SI-ID 5726554], [SNIP, Scopus do 25. 12. 2016: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2]
5. POLJANEC, Andreja, SIMONIČ, Barbara. L'empatia umana : riflesso dell'amore divino. *Famiglia domani*, ISSN 0393-3555, 2011, letn. 27, št. 4, str. 33-48. [COBISS.SI-ID 5618010]
6. KOMPAN ERZAR, Katarina, SIMONIČ, Barbara, POLJANEC, Andreja. Afektivna dinamika čustvene ločenosti v zakonski terapiji. *Bogoslovni vestnik : glasilo Teološke fakultete v Ljubljani*, ISSN 0006-5722. [Tiskana izd.], 2008, letn. 68, št. 4, str. 497-512, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID 4660058]
7. KOMPAN ERZAR, Katarina, POLJANEC, Andreja, SIMONIČ, Barbara, NOVŠAK, Rachel. A young mothers' group : a safe haven and secure base for motherhood. *Illinois child welfare*, ISSN 1934-3620, 2008, vol. 4, no. 1, str. 108-121. <http://www.illinoischildwelfare.org/archives/volume4/icw4-erzar.pdf>. [COBISS.SI-ID 5130330]
8. SIMONIČ, Barbara, POLJANEC, Andreja. Ko odnos propade : posledice ločitve in proces žalovanja. V: [Socialno delo za enake možnosti za vse] : [3. kongres socialnega dela, Maribor, 10.-12.2007], (Socialno delo, ISSN 0352-7956, Letn. 47, št. 3/6). Ljubljana: Univ. v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo. 2008, let. 47, št. 3/6, str. 249-257. [COBISS.SI-ID 2974309]
9. POLJANEC, Andreja. Zavedanje sebe - ključ do zmanjševanja stresa = Self-awareness - the key to reducing stress. V: DOLINŠEK, Jernej (ur.). Bolezni in simptomi otrok kot odraz slabega družinskega ravnotežja. *Genetika v pediatriji. Zastrupitve pri otrocih : zbornik predavanj*. Maribor: Univerzitetni klinični center. 2013, str. 37-40. [COBISS.SI-ID 2048334652]
10. POLJANEC, Andreja. Razvoj rahločutnega starševstva se začne ob spočetju. V: CEPIN, Simona (ur.), ZABUKOVEC, Mihaela (ur.). *Porodne zgodbe : pričevanja*. Ljubljana: Salve. 2015, str. 311-323, ilustr. [COBISS.SI-ID 2048335164]
11. POLJANEC, Andreja. *Rahločutno starševstvo*. Celje; Ljubljana: Celjska Mohorjeva družba: Društvo Mohorjeva družba, 2015. 222 str. ISBN 978-961-278-224-5. [COBISS.SI-ID 281605632]
12. POLJANEC, Andreja. *Varno starševstvo z vidika relacijske družinske teorije in terapije : doktorska disertacija*. Ljubljana: [A. Poljanec], 2012. [XX], 260 str., ilustr., tabele. [COBISS.SI-ID 264340992]